

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Zuzany Bystřické
a soudců JUDr. Mariana Kokeše, Ph.D., a JUDr. Faisala Husseiniho, Ph.D., ve věci

žalobce: **V. S. N.**
zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem,
sídlem Příkop 8, 602 00 Brno

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne ze dne 1. 11. 2018, č. j. MV-121311-4/SO-2018

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví citovaného rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo vnitra“) ze dne 19. 9.

2018, č. j. OAM-15565-6/PP-2018. Tímto rozhodnutím ministerstvo vnitra podle § 169r odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zastavilo správní řízení o žádosti žalobce o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie dle § 87b odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to z toho důvodu, že žalobce podal dne 14. 7. 2018 žádost o udělení mezinárodní ochrany na území ČR, přičemž řízení o této žádosti dosud nebylo pravomocně skončeno. Žalovaná taktéž upozornila na skutečnost, že dle § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců se tento zákon nevztahuje mj. na cizince, který požádal o mezinárodní ochranu.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

2. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhuje, aby krajský soud rozhodnutí žalované zrušil.
3. Žalobce uvádí, že je rodinným příslušníkem občana EU, své dcery T. A. P. – občanky ČR. S ohledem na znění § 15a odst. 4 (pozn. krajského soudu: zjevně myšlen odst. 3) zákona o pobytu cizinců se totiž ustanovení zákona o pobytu cizinců vztahující se k pobytu rodinných příslušníků občanů EU použijí i na rodinné příslušníky občanů ČR. Žalobce dovozuje, že citovaným ustanovením bylo unijní právo vztahováno i na situace, na které by jinak nedopadalo, tj. i na situaci nyní projednávanou. Z tohoto důvodu nelze podle žalobce aplikovat ustanovení o zastavení řízení pro důvody, které nemají oporu v unijním právu, stejně jako není možno v řízení o povolení přechodného pobytu užít ta ustanovení, která vylučují použití zákona o pobytu cizinců v případě žadatelů o mezinárodní ochranu. Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „Směrnice“), která se dle žalobce aplikuje na nyní projednávanou věc, totiž takové omezení nezná; podle žalobce je tak § 169r odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců v rozporu s touto směrnicí a žalobce se může dovolávat přímo směrnice. Nezákonnost napadeného rozhodnutí žalobce shledává rovněž v tom, že se § 169 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců podle názoru žalované vztahuje pouze na případy, kdy cizinec nejprve podá žádost o pobyt na území a teprve následně podá žádost o mezinárodní ochranu.

III. Vyjádření žalované

4. Žalovaná označila podanou žalobu za nedůvodnou a v podrobnostech odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na spisový materiál. Podle jejího názoru byly splněny zákonné podmínky pro zastavení řízení o podané žádosti.

IV. Posouzení věci krajským soudem

5. Krajský soud, za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalované, jakož i předcházející rozhodnutí ministerstva vnitra, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
6. Obsah žalobních námitek a tedy i podstatu nyní projednávané věci tvoří věcná polemika žalobce se závěry ministerstva vnitra a žalované, týkající se zákonnosti zastavení řízení o jeho žádosti o povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie (občana ČR) podle § 169r odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, který však podle

žalované na žalobce jako žadatele o udělení mezinárodní ochrany nedopadá [§ 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců].

7. Krajský soud z obsahu správního spisu, jakož i z vlastní rozhodovací činnosti (viz níže) zjistil, že žalobce, a to jak v době podání žádosti podle § 87b zákona o pobytu cizinců, tak i v době vydání napadeného rozhodnutí pobýval na území České republiky na základě žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou podal dne 14. 7. 2018. O této žádosti rozhodlo ministerstvo vnitra rozhodnutím ze dne 24. 8. 2018, č. j. OAM-614/ZA-ZA11-Ha10-2018, č. e. B007343, tak, že žádost o mezinárodní ochranu podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) je nepřijatelná.
8. Žalobu proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 20. 2. 2019, č. j. 41 Az 21/2018-29, zamítl jako nedůvodnou. Vzhledem k tomu, že podání žaloby mělo ze zákona odkladný účinek (§ 32 odst. 2 zákona o azylu), je zřejmé, že i v době vydání nyní projednávané žalobou napadeného rozhodnutí byl žalobce nadále v postavení žadatele o mezinárodní ochranu, a na území České republiky proto pobýval na základě zákona o azylu.
9. Podle § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců je přitom výslovně vyloučeno použití tohoto zákona „na cizince, který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany; cizincem, který je strpěn na území, azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak.“ Podle § 169r odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců se pak řízení zastaví v případě, že „cizinec podal žádost o udělení mezinárodní ochrany podle zvláštního právního předpisu.“
10. Krajský soud považuje v první řadě za důležité zdůraznit, že skutkově identickou věcí se zabýval již v rozsudku ze dne 15. 11. 2018, č. j. 30 A 39/2018-62 (rozhodnutí správních soudů jsou rovněž dostupná na www.nssoud.cz). V tomto řízení bylo ministerstvem vnitra taktéž zastaveno řízení o povolení přechodného pobytu žalobkyně z důvodu sloučení rodiny s potomkem, který byl státním občanem České republiky, a to s odůvodněním, že žalobkyně byla současně účastnicí řízení o udělení mezinárodněprávní ochrany podle zákona o azylu. Koneckonců i argumentace žalobkyně v této věci byla totožná s argumentací, jakou v nyní projednávané věci předkládá žalobce, což je nepochybně dáno i totožností osoby právního zástupce žalobců v těchto řízeních. Řízení o kasační stížnosti žalobce proti tomuto rozsudku pak bylo usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 1. 2019, č. j. 5 Azs 372/2018- 12, zastaveno z důvodu zpětvzetí kasační stížnosti žalobcem.
11. Krajský soud v citovaném rozsudku č. j. 30 A 39/2018-62 uvedl, že účel zákonné výluky z aplikace zákona o pobytu cizinců u účastníků řízení podle zákona o azylu je zřejmý – zabránit smísení dvou různých režimů pobytu na území České republiky. Krajský soud v této souvislosti odkázal i na důvodovou zprávu k zákonu č. 427/2010 Sb., kterým byl do zákona o pobytu vložen § 169 odst. 8 písm. f) – nyní § 169r odst. 1 písm. f): „(...) navrhované opatření směřuje k tomu, aby bylo nepochybné, že takový cizinec může na území pobývat pouze na základě jednoho pobytového statusu“ (viz Sněmovní tisk č. 70 Poslanecké sněmovny, 6. volební období 2010 - 2013, dostupný v digitálním repozitáři na www.psp.cz). K totožnému závěru ostatně dospěl i Nejvyšší správní soud, který se v rozsudku ze dne 15. 9. 2006, č. j. 2 Ans 7/2005-61, zabýval významem § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, přičemž dovodil, že toto ustanovení „je součástí tohoto zákona právě s ohledem na zvláštní postavení osob, které žádají o ochranu formou azylu. Zákon o azylu, v

jehož režimu se tyto osoby po dobu azylového řízení a řízení o žalobě nachází, jim totiž zajišťuje vyšší stupeň ochrany.“

12. Pokud žalobce v podané žalobě odkazuje na závěry přijaté v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2011, č. j. 3 As 4/2010-151, a v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2017, č. j. 1 Azs 273/2016-29, a to v souvislosti s aplikovatelností sekundárního práva Evropské unie na jím projednávanou věc, i k této argumentaci se krajský soud v citovaném rozsudku č. j. 30 A 39/2018-62 vyjádřil, když konstatoval, že uvedená rozhodnutí se vůbec nezabývala vztahem zákona o pobytu cizinců a zákona o azylu. Závěry těchto rozhodnutí nelze absolutizovat, jak to činí žalobce. Nejvyšší správní soud aplikoval předmětný § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců jen ve vztahu k jednotlivým ustanovením tohoto zákona souvisejícím s konkrétními pobytovými oprávněními (zabýval se eurokonforním výkladem pojmu veřejného pořádku, resp. spojení žil s občanem Evropské unie ve společné domácnosti). Výluka stanovená v § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců je v tomto ohledu specifická; nejedná se o ustanovení, které by se přímo vztahovalo k některému z pobytových oprávnění upravených tímto zákonem, ale o obecnou výluku celého zákona, která dopadá na všechny cizince, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon výslovně jinak. Ze znění § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců je ostatně zřejmé, že zrovnoprávnění rodinných příslušníků občanů ČR dopadá právě na ta ustanovení zákona, která se týkají rodinných příslušníků občanů EU. Jinými slovy, primárním úmyslem zákonodárce nepochybně bylo dorovnat postavení rodinných příslušníků občanů ČR v případech, kdy ustanovení zakládající výhodu pro rodinné příslušníky migrujících občanů EU byla do vnitrostátní úpravy vložena v důsledku unijního práva (jinak by vložena nebyla), a zabránit tak tzv. obrácené diskriminaci vlastních státních občanů. To ovšem není případ zákonné výluky podle § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců.
13. Krajský soud v citovaném rozsudku č. j. 30 A 39/2018-62 dospěl k závěru, že zákonodárce naopak rozšířil ustanovení § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců účinné také pro rodinné příslušníky občanů EU (a implicitně tak trval na tom, aby i v případě rodinných příslušníků občanů EU platila výluka pro žadatele o mezinárodní ochranu). Tím spíše pak bylo nutno brát v úvahu vůli zákonodárce vyjádřenou v § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců v případě rodinných příslušníků občanů ČR, na které se směrnice vůbec přímo nevztahuje. Směrnici ve vztahu k rodinným příslušníkům občanů ČR zaktivoval právě až zákonodárce a ten také může její aplikaci ze své vlastní vůle vyloučit. Krajský soud tak uzavřel, že proto žádném případě nedochází k rozporu s evropským právem.
14. Konečně jako nedůvodnou krajský soud v citovaném rozsudku č. j. 30 A 39/2018-62 vyhodnotil též námitku žalobce, dle které § 169r odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců míří pouze na případy, kdy k podání žádosti o mezinárodní ochranu došlo následně, až v době vedení řízení podle zákona o pobytu cizinců. S odkazem na shora uvedené krajský soud zdůraznil, že předmětné ustanovení je samozřejmě nutno vykládat ve spojení s § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, který žadatele o mezinárodní ochranu z působnosti zákona zcela vylučuje. Zastavení řízení je proto z povahy věci na místě jak v případě, kdy cizinec podal žádost o mezinárodní ochranu po zahájení řízení podle zákona o pobytu cizinců, tak i tehdy, podal-li ji dříve.
15. V nyní projednávané věci krajský soud (i s ohledem na totožné znění žalobní argumentace) neshledal žádný důvod, proč by se měl od svých dříve vyjádřených názorů odchýlit či je jakkoliv revidovat. Proto i v nyní projednávané věci je třeba konstatovat, že § 169r odst. 1

písm. f) zákona o pobytu cizinců, stejně jako § 2 písm. a) téhož zákona, nejsou v rozporu s evropským právem a tato ustanovení byla žalovanou, resp. ministerstvem vnitra zcela správně aplikována i projednávaný případ žalobce. Správní orgány tudíž postupovaly v souladu se zákonem, jestliže řízení o žádosti žalobce o povolení přechodného pobytu jako cizince s pobytovým statutem žadatele o mezinárodněprávní ochranu podle zákona o azylu zastavily.

16. Nad rámec výše uvedeného považuje krajský soud (shodně jako učinil v citovaném rozsudku č. j. 30 A 39/2018-62) i v nyní projednávané věci doplnit, že uvedené závěry se nijak nedotýkají postavení žalobce, která na území ČR pobýval v době vydání napadeného rozhodnutí (srov. § 75 odst. 1 s. ř. s.) na základě zákona o azylu. Vyloučením možnosti podat žádost v režimu zákona o pobytu cizinců mu proto nebyla způsobena žádná reálná újma. Nejde tedy o případ, v jehož důsledku by žalobce byl bez dalšího nucen opustit území České republiky. Nadto žalobci nebylo znemožněno, aby následně požádal o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana Evropské unie, resp. pobytovou kartu rodinného příslušníka občana Evropské unie poté, co jeho žádosti o udělení mezinárodněprávní ochrany nebylo vyhověno.

V. Závěr a náklady řízení

17. Krajský soud tak na základě výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
18. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. ledna 2020

JUDr. Zuzana Bystřická, v.r.
předsedkyně senátu